Forskrift om endring i forskrift om tvistebehandling på norske skip

Hjemmel: Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 15.11.2024 med hjemmel i lov 21. juni 2013 nr. 102 om stillingsvern mv. for arbeidstakere på skip (skipsarbeidsloven) § 6-1 nr. 6, jf. § 5-14 nr. 2 og § 6-5 nr. 3, jf. delegeringsvedtak 3. juli 2013 nr. 974

I

I forskrift 25. april 2002 nr. 424 om tvistebehandling på norske skip gjøres følgende endringer:

§ 6 første ledd skal lyde:
Holdes forhandlingene ved norsk utenriksstasjon skal *en utenrikstjenesteansatt* lede og gjennomføre forhandlingene i samsvar med bestemmelsene i denne forskrift.

§ 10 skal lyde:
§ 10. Dekning av utgifter
Blir forhandlinger ikke holdt om bord mens arbeidstakeren er i tjeneste, har *arbeidstakeren* krav på å få dekket nødvendige utgifter til reise og opphold i forbindelse med forhandlingene av rederiet. Arbeidstakeren plikter å sørge for at utgiftene holdes på et rimelig nivå. Utgifter til rådgiver dekkes ikke etter denne bestemmelse.

Overskriften til kapittel 2 skal lyde:
Kapittel *2*. *Behandling* av tvist mellom skipsfører eller rederi og besetning

§ 11 første ledd skal lyde:
Dette kapittel gjelder *utenrikstjenesteansattes* behandling av tvist mellom skipsfører eller rederi og besetning i saker etter skipsarbeidsloven § 6-5.

§ 12 skal lyde:
§ 12. Avskjeds- og oppsigelsessaker
I saker som nevnt i § 11 annet ledd, skal *en utenrikstjenesteansatt* ikke treffe realitetsavgjørelse. I slike saker skal *den utenrikstjenesteansatte* bare forberede og lede forhandlinger i samsvar med kapittel 1, og i samsvar med § 13 første og annet ledd, § 15 og § 21 siste ledd.

§ 13 skal lyde:
§ 13. Inhabilitet, avgjørelse av habilitetsspørsmål og virkningen av inhabilitet
En utenrikstjenesteansatt er inhabil til å behandle saken dersom *vedkommende* er i slekt eller svogerskap i rett opp- eller nedstigende linje eller i sidelinje så nær som søsken med noen av partene eller når andre særegne omstendigheter foreligger, som er egnet til å svekke tilliten til *den utenrikstjenesteansattes* uhildethet.
Utenrikstjenesteansatte avgjør selv om *de* er *inhabile*, og skal si fra til partene når *de* er i en slik stilling.
Selv om *den utenrikstjenesteansatte* er inhabil, kan *vedkommende* avgjøre saken hvis partene samtykker i det. Ellers kan *den utenrikstjenesteansatte* når forholdene tilsier det, og det kan skje uten vesentlig utgift, henstille til overordnet utenriksstasjon å sende en stedfortreder. Kan slik stedfortreder ikke skaffes, plikter *den utenrikstjenesteansatte* likevel selv å avgjøre saken når den gjelder arbeidstakers krav om øyeblikkelig opphør av tjenesten om bord på det enkelte fartøy. *Den utenrikstjenesteansatte* har samme plikt til å avgjøre en sak som av andre grunner må avgjøres på stedet.
Blir saken ikke avgjort etter foregående ledd, og partene ikke er enige om å la den utstå til fartøyet kommer i havn hvor *den utenrikstjenesteansatte* kan avgjøre den, skal den inhabile *utenrikstjenesteansatte* i samsvar med reglene i § 23 sette opp en skriftlig fremstilling av saken undertegnet av *seg selv* og partene. Denne skal *den utenrikstjenesteansatte* sammen med mulige skriftlige bevis, underskrevne erklæringer fra vitner og omtvistede beløp, sende til den overordnede utenriksstasjon til videre behandling og avgjørelse.

§ 14 skal lyde:
§ 14. Forberedelse til forhandling, partenes møteplikt og megling

Den utenrikstjenesteansatte skal ta saken under behandling så snart *vedkommende* mottar muntlig eller skriftlig begjæring fra en av partene, eller når det ved tjenesteforholdets opphør fremgår at det foreligger tvist mellom disse.

Forhandling om saken skal om mulig skje i møte. *Den utenrikstjenesteansatte* kaller for øvrig inn partene og mulige vitner og sakkyndige på den måte *vedkommende* finner mest høvelig.

Partene skal så vidt mulig møte personlig. Som fullmektig kan bare brukes et medlem av fartøyets besetning.

En utenrikstjenesteansatt skal alltid søke å megle mellom partene for om mulig å få istand forlik. Kommer forlik i stand skal *den utenrikstjenesteansatte* påse at avtalen blir nedskrevet og undertegnet av partene.

§ 15 skal lyde:

§ 15. Forening av saker

Saker som gjelder flere medlemmer av fartøyets besetning kan forenes til felles behandling såfremt *den utenrikstjenesteansatte* finner det hensiktsmessig.

§ 16 skal lyde:

§ 16. Ledelse av forhandlingene

En utenrikstjenesteansatt leder forhandlingene og bestemmer hvem som skal avgi møte på de forskjellige trinn av forhandlingene. Partene har hvis det er praktisk mulig alltid rett til å være til stede med mindre de blir vist ut etter reglene i fjerde ledd. Ingen må ta ordet *uten tillatelse fra den utenrikstjenesteansatte*.

Den utenrikstjenesteansatte bestemmer den orden hvori forhandlingene skal foregå. Spørsmål om *den utenrikstjenesteansattes* kompetanse til å behandle saken bør som regel avgjøres særskilt før saksbehandlingen går videre.

Den utenrikstjenesteansatte kan nekte uvedkommende adgang til å overvære forhandlingene. Vedkommendes organisasjons tillitsvalgte samt rederirepresentant skal ha adgang til å være til stede, med mindre de rammes av *den utenrikstjenesteansattes* avgjørelse etter reglene i fjerde ledd.

Den utenrikstjenesteansatte påser at forhandlingene foregår med orden og verdighet*, og kan* tilrettevise enhver som forstyrrer forhandlingene. Når en part eller en fullmektig er tilrettevist, kan *den utenrikstjenesteansatte* beslutte å frata *personen* ordet hvis *vedkommende* fortsatt opptrer utilbørlig. Enhver som etter å være tilrettevist fortsatt opptrer utilbørlig kan vises ut. Beslutning om å frata en person ordet eller å vise *personen* ut bør protokolleres.

§ 17 skal lyde:

§ 17. Møteplikt mv. for vitner

Vitner som hører til fartøyets besetning, plikter så vidt mulig å møte og avgi forklaring. Enhver kan likevel nekte å svare på spørsmål når det kan forutsettes at svaret vil utsette *dem* selv eller *deres* ektefelle eller slektninger i opp- eller nedstigende linje, søsken eller noen som er like nær i svogerskap, for straff eller tap av den borgerlige aktelse, eller dersom *vitnet* ikke kan svare uten å åpenbare en forretnings- eller driftshemmelighet.

Før avhøringen av vitnene skal *den utenrikstjenesteansatte* oppfordre dem til å si den rene og fulle sannhet og intet fortie og foreholde dem ansvaret ved å avgi uriktig forklaring.

§ 18 skal lyde:

§ 18. Sakkyndige

På forlangende av en part eller hvis det er av betydning for sakens opplysninger kan *den utenrikstjenesteansatte* oppnevne en eller flere sakkyndige.

Sakkyndig bør fortrinnsvis oppnevnes blant fartøyets besetning eller nordmenn på stedet som er kyndig på det aktuelle fagområdet. Enhver som hører til fartøyets besetning, er etter oppnevnelse av *den utenrikstjenesteansatte* pliktig til å gjøre tjeneste som sakkyndig.

Ingen kan uten samtykke fra partene gjøre tjeneste som sakkyndig når *en* er i en stilling som nevnt i § 13 første ledd.

Før avhøringen av sakkyndige skal *den utenrikstjenesteansatte* oppfordre dem til å utføre deres verv samvittighetsfullt og etter beste overbevisning.

§ 19 skal lyde:
§ 19. Dokumenter, gransking mv.
Fartøyets og besetningens sjøfartsdokumenter bør, såfremt de er av betydning for saken granskes av *en utenrikstjenesteansatt.*
En utenrikstjenesteansatt kan ellers granske gjenstander og dokumenter som fremlegges for *vedkommende*. *En utenrikstjenesteansatt* kan innhente skriftlig uttalelse fra verne- og miljøutvalget eller foreta befaring av fartøyet.

§ 20 skal lyde:
§ 20. Forhandlingene og partenes adgang til skriftlig fremstilling
Forhandlingene bør begynne med at *den utenrikstjenesteansatte* oppfordrer først den som har brakt saken inn, og deretter motparten, til å gi en fremstilling av saken og herunder begrunne sine påstander og uttale seg om motpartens påstander. Dernest finner bevisførselen sted. Fremsetter flere medlemmer av fartøyets besetning krav som er likeartet, kan de velge en til å fremstille saken på samtliges vegne. Før en part avgir fremstilling eller forklaring, skal *den utenrikstjenesteansatte* foreholde *parten* ansvaret ved å avgi uriktig forklaring.
En utenrikstjenesteansatt kan ikke gå utenfor de påstander som partene fremsetter.
Forhandlingene er muntlige. *Den utenrikstjenesteansatte* kan likevel tillate en part å legge frem en skriftlig redegjørelse. En slik fremstilling skal leses opp under forhandlingene, og motparten skal gis høve til å uttale seg om den.

§ 21 skal lyde:
§ 21. Avhør mv. og om språk og tolk
Den utenrikstjenesteansatte avhører parter, vitner og sakkyndige enkeltvis. Vil noen stille spørsmål, må det skje gjennom *den utenrikstjenesteansatte*. Vitnene må ikke høre på andres forklaringer uten selv å ha avgitt forklaring. Den som avhøres, skal oppfordres til å forklare seg mest mulig sammenhengende. Deretter kan særskilte spørsmål stilles. Edsavleggelse eller avgivelse av forsikring finner ikke sted.
Den utenrikstjenesteansatte bør ved spørsmål og andre henvendelser til partene sørge for at deres anførsler blir så klare og fullstendige som mulig, og bør gi dem veiledning for å forebygge og rette feil eller misforståelser. Partene har rett til å gjøre seg kjent med og uttale seg om dokumenter som blir lagt frem.
Forhandlingene og protokollering skjer på det språk som *den utenrikstjenesteansatte* finner hensiktsmessig. *Den utenrikstjenesteansatte* bør søke å gjøre forhandlingene forståelige for parter, vitner og andre vedkommende. Finner *den utenrikstjenesteansatte* det nødvendig, tilkaller *vedkommende* tolk.

§ 22 skal lyde:
§ 22. Partenes uteblivelse
Uteblir en part fra forhandlingene, og saken ikke kan utsettes til *parten* kan møte, skal *den utenrikstjenesteansatte* likevel behandle saken hvis *den utenrikstjenesteansatte* får den slik opplyst at *det er forsvarlig å* treffe avgjørelse.

§ 23 skal lyde:
§ 23. Avgjørelsen
Finner *den utenrikstjenesteansatte* det påkrevd, kan *vedkommende* også etter at forhandlingene er avsluttet, foreta slike undersøkelser som er nødvendige for å sikre en riktig avgjørelse.
Den utenrikstjenesteansatte treffer sin avgjørelse så snart *vedkommende* finner at saken er tilstrekkelig opplyst.
Avgjørelsen skal inneholde:
a. partenes stilling, navn og fødselsnummer eller fødselsdato,
b. en kort fremstilling av hva saken gjelder med partenes påstander,
c. avgjørelsesgrunner,
d. konklusjon.

Såfremt *den utenrikstjenesteansatte* anser saken for å være av mindre betydning, kan avgjørelsen innskrenkes til å inneholde det som er nevnt i tredje ledd bokstav a, b og d.

Angår saken avregningen bør det i avgjørelsen også gis uttrykk for størrelsen av mulig skattebeløp.

§ 24 skal lyde:

§ 24. Protokollering

Den utenrikstjenesteansatte skal føre bok over forhandlingene. Her innføres:

a. utenriksstasjonen, tid og sted for forhandlingene, *den utenrikstjenesteansattes* navn, fartøyets navn og hjemsted og partenes stilling og navn,
b. om partene har møtt personlig, og hvem som i tilfelle har møtt for dem, stilling og navn på de vitner og sakkyndige som har møtt, og de dokumenter og bevisgjenstander som er fremlagt,
c. partenes samtlige påstander og innrømmelser,
d. *den utenrikstjenesteansattes* avgjørelse,
e. forlik som partene har inngått.

Såfremt *den utenrikstjenesteansatte* anser saken for å være av mindre betydning, kan innføringen innskrenkes til det *den utenrikstjenesteansatte* finner nødvendig, likevel slik at *en* alltid skal innta det som er nevnt i første ledd bokstav a, d og e.

Den utenrikstjenesteansatte underskriver protokollen som dateres.

Nærmere bestemmelser om protokollens innretning kan gis av Sjøfartsdirektoratet.

§ 25 skal lyde:

§ 25. Meddelelse til partene

Den utenrikstjenesteansatte leser opp protokollen med sin avgjørelse for partene når det er anledning til det. Samtidig meddeles det partene:

a. at *den utenrikstjenesteansattes* avgjørelse har øyeblikkelig virkning, med mindre den selv bestemmer noe annet,
b. at avgjørelsen bare kan prøves av norsk rett, og binder partene inntil den i tilfelle forandres ved rettskraftig dom av domstol i Norge,
c. hvilke frister som gjelder etter skipsarbeidsloven hvis en part vil bringe saken inn for domstol i Norge, jf. skipsarbeidsloven § 6-5 annet ledd. Dessuten at partene har mulighet til å få oppfriskning etter tvisteloven 17. juni 2005 nr. 90 § 16-12 til § 16-14.

Den utenrikstjenesteansatte skal overlevere partene, eller sørge for en forsvarlig forsendelse av en utskrift av protokollen med slik tilføyelse som nevnt under første ledd bokstav a, b og c.

§ 26 skal lyde:

§ 26. Innberetning

Den utenrikstjenesteansatte skal sende utskrift av protokollen med avgjørelsen til Sjøfartsdirektoratet.

II

Forskriften trer i kraft straks.